

ZPRÁVODAJ

54. JIRÁSKOVA HRONOVA

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ, POŘÁDANÁ
V RAMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1984 NA POČEST 40. VÝROČÍ
SLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO POVSTÁNÍ.

Anebdivadlo OKD Praha 3 se před časem vrátilo ze švédského zájezdu a nyní se tento mladý soubor, jehož věkový průměr je 27 let, představí na prknech Jiráskova divadla. Vrací se sem po roční přestávce, neboť při 53. Jiráskově Hronově uvedl úspěšnou inscenaci Adam Stvořitel.

DIVADELNÍ SOUBOR TYL MNICHOVO HRADIŠTĚ

Tuto hru nastudovali mnichovohradečtí u příležitosti oslav 150. výročí ochotnického divadla ve svém městě. A měli patrně šťastnou ruku neboť se jim podařilo dostat se (poprvé v historii souboru) až na Jiráskův Hronov (mimochoodem i Drdova hra slaví letos své malé jubileum - 25 let od premiéry v Českých Budějovicích a posléze ve Vinohradském divadle v Praze).

Jak je již patrné ze samotného názvu hry, vychází z tra-

dic české lidové pohádky. Zapomenutý čert, který ani tak moc skutečně čertem ve své podstatě nebyl, je prostřednictvím kořenářky Plajznerky vtažen do lidského světa, ve kterém se mu náramně zalíbí, až se nakonec sám stane člověkem. Tak nějak by se dal ve stručnosti zformulovat příběh Drdova textu. Hra má své dramaturgické problémy (ve srovnání s Hrátky s čertem se nezdá být zcela autorsky v pořádku především z hlediska zpraco-

Šiesty štart Dimitrovky

Ochotníkov z Bratislavy už dlhé roky zastupuje na najvyšších ochotníckych fórach súbor z bratislavskej „dimitrovky“. Už 35 rokov sa tento súbor venuje ochotníckemu divadlu a aj hronovským divákom nie je neznámy, keď sa tu predstavil už 5 razy.

Z posledných Hronovov spomeniem Jánošíka podľa Vivaldiho, inscenáciu, ktorá vyvolala veľký záujem a diskusiu podobne ako inscenácia podľa sovietskych autorov Ilfa a Petrova 12 stoličiek. Pre súbor, ktorý dovtedy pracoval metódou tradičného realistického divadla bolo neobvyčajne šťastné stretnutie s režisérom Dušanom Kaprálikom, ktorý našťudovaním hry Lubomíra Feldeka Jánošík podľa Vivaldiho v tomto súbore započal novú etapu, etapu nového, netradičného divadelného názoru, ktorý omladený súbor prijal za svoj. Pred pár týždňami sa práve súbor vrátil z belgického Lokerenu, kde vy-

štúpil s obnovenou premiérou hry Jánošík podľa Vivaldiho. Doc. dr. Marián Mikola, ktorý súbor do Belgicka sprevádzal nám povedal, že vystúpenie súboru v Lokerene bolo neobvyčajne úspešné, inscenácia patrične skrátená pre túto príležitosť napriek obavám veľmi dobre komunikovala s belgickým obecnstvom a aj organizátori urobili všetko pre priateľské prijatie súboru. Divadelný festival na ktorom súbor vystúpil organizovala Socialistická federácia amatérskych divadla v Belgicku, festival nemá pevné sídlo, ale putuje po flámskych mestách, tohto roku bol v Lokerene. Súbor z Lokerenu vystúpi tohto roku na Scénickej žatve v Martine a aj hronovskí diváci mali možnosť posúdiť úroveň divadla v Belgicku, keď tu pred rokmi jeden súbor uvádzal drámu Ivana Bukovčana Kým kohút nezaspieva. Medzinárodný úspech súboru sme spomenuli najmä preto, že cesta, ktorú súbor pod vedením Dušana Kaprálika nastúpil sa ukázala byť adekvátna možnostiam súboru a otvorila pred súborom nové obzory. Divákovi 54. Jiráskovho Hronova sa súbor predstaví s inscenáciou hry súčasného bulharského autora S. Stratieva **Neklesať na ducha**, ktorá s dramaturgického hľadiska je pokračovaním línie, ktorú súbor predčasom nastúpil.

mž

Dalskabáty-hříšná ves

vání základního nosného tématu, tj. konfrontace dvou odlišných světů, lidského a pekelného, problémy jsou i v dramatické stavbě atd.). Nicméně patří k poměrně často frekvencovaným titulům jak na profesionální tak i amatérské scéně.

Inscenace mnichovohradečského souboru patří k představením, která reprezentují vlastně nejširší proud amatérského divadla, proud s největší tradicí. Především ve třech základních aspektech - jde o inscenace, které se obražují k dramatickému textu s neobvyklou důvěrou, věří v jeho samotné kvality, text se pro ně stává dominantní složkou. Za druhé jde o představení, která si nečiní nároky na pronikavou (zásadní, novou, inspirativní atp.) re-

Dokončení na str. 2

DNEŠNÍ PROGRAM JH

- 8.00 Výlet do Machovského údolí
- 9.00 Diskusní kluby
- 9.00 Pohovor OK s DS Mnichovo Hradiště
- 13.00 Schůze OŠ
- 14.00 Tisková konference
- 16.30 DS CHZJD Bratislava:
Neklesať na ducha
- 16.30 Koncert skupiny KO 5 JKP Police
- 18.30 Víťaný Malého divadla Ústí nad Labem
- 18.35 Víťaný Anebdivadla OKD Praha 3
- 20.00 DS CHZJD Bratislava:
Neklesať na ducha
- 21.00 Taneční zábava
- 21.15 Film: Božská Ema
- 21.30 Beseda se souborem
Zasedání odborné komise
(po skončení představení)

ZŠ
Klub JD
Klub JD
malý sál JD
JD

sady A. J.
schodiště JD
schodiště JD
JD

Slávie
sady A. J.
Klub JD
pracovna OK

HOSTĚ V HLEDIŠTI

Ani středa nebyla výjimkou při návštěvě čestných hostů v hledišti Jiráskova divadla. Byli mezi nimi RSDr. Zdeněk Košťanec, místopředseda ONV v Náchodě, Hana Langová, předsedkyně ČVOS pracovníků kultury, umění a společenských organizací, Marie Chmelíčková, předsedkyně KVOS pracovníků kultury, umění a společenských organizací, Milan Krejsek, předseda OOR v Náchodě, dr. Milan Kyška, předseda SČDO a další hosté.

6/84

Dokončení ze str. 1

Žijně dramaturgickou koncepci a sazí především na herecké kvality členů souboru. A za třetí jde o typ divadla, jehož znakem je i jistá solidnost, upřímnost a poctivost, a řekněme i lidovost v přístupu k divákovi. Z těchto hledisek můžeme říci, že mnichovohradištské dostali svým předsevzetím na úroveň, kterou označujeme jako dobrý průměr s některými he-

Dalskabáty-hříšná ves

výrazně přesahující (Trepifaj-to podobě se režie pohybuje reckými výkony, tento průměr ksl, Plajznerka).

Za nejzávažnější nedostatek pak můžeme považovat práci režie, která nedokázala zvládnout komplikovanou strukturu divadelního tvaru (vedle základních elementárních nedostatků) ve všech jejích složkách a nepodařilo se jí komponovat tyto složky do nezbytné stylizační jednoty. V té-

to podobě se režie pohybuje pouze v prvoplánovém „převyprávění“ v úvodu naznačeného příběhu hry. A tak divák odchází z inscenace s pocitem, s pocitem sice příjemným, že se inscenátorům podařilo sdělit jistou základní myšlenku Dřeva textu, nicméně však s pocitem, který má daleko ke spokojenosti ze setkání se skutečně živým, moderním a aktuálním divadlem. A navíc – délka představení právě s ohledem na tento pocit je, mírně řečeno, problematická.

red.

PAST NA RECENZENTA

Práce recenzenta Zpravodaje JH je nejenom náročná, ale i nebezpečná. Recenzent večerního představení odchází z redakce poslední, aby někdy kolem třetí hodiny v noci odnesl svůj rukopis do tiskárny. Včera se pak stalo toto: ulička vedoucí k sazárně jest zcela neosvětlena, dopadá sem jen sporé světlo z protějšího rohu. Recenzent rázoval po chodníku, neboť spěchal: najednou obdržel prudkou ránu do podbřišku a zhroutil se. Obálka s rukopisem zmizela. Zařičel bolestí a hotovil se čelit dalším nájezdům recenzovaného souboru. K dalšímu úderu však nedošlo. To jen zátarasové prkno natažené napříč chodníkem odmrštilo jeho rázný krok. Obálku s rukopisem vyšmátral z jámy kryté nebezpečným prknem, sykáje bolestí choulivých míst doplazil se na místo určení a vrátil se oklikou. Nyní chodí s baterkou, předkloněný v mírném nářku, prý oteklý, převzal dobrovolně rubriku „o čem se mluví“.

SVĚT SE O NÁS DOZVÍ

Těší nás, že je o naší práci zájem. Jako každý rok chodí do distribuce Zpravodaje žádosti o zaslání kompletní sady čísel od lidí, kteří mají tu smůlu, že se nemohou JH zúčastnit osobně. Jan Kukuczka z Frýdku-Místku nás požádal o zaslání všeho dokonce dvakrát – jednu sadu čísel chce poslat do zahraničí svému příteli.

Takže pokud máte podobná přání, obraťte se s důvěrou na distribuci Zpravodaje 54. JH v budově SOU ČSSD.

JEDNALI O 54. JH

O dosavadním průběhu celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů 54. Jiráskově Hronově jednali na svém výjezdním zasedání také členové kulturní komise ONV v Náchodě.

LAPIDÁRNÍ PODEKOVÁNÍ

Při vítání divadelních souborů na schodišti Jiráskova Hronova poděkují zástupci souborů za přijetí. I byla v minulých dnech vyřčena lapidární věta jako poděkování, která říkala vše. Zněla: „Děkujeme organizáčnímu štábu a občanům města Hronova, že Hronov je.“

TAJEMNÝ PISATEL?

Na stránkách letošního Zpravodaje 54. Jiráskova Hronova se setkávají čtenáři také s pravdivou rubrikou – Zadáno pro KMD, aneb jak to vidí mladí. Autorem těchto mladých řádek, které vždy večer v redakci shrnují každodenní dění v Klubu mladých divadelníků, je Milan Schejbal, jinak též vedoucí pražského Anebidivadla, které se zitra ve Žďárkách představí s hrou. A jitra jsou zde tichá, na které se Milan Schejbal coby spoluautor scénáře a režisér vydatně podílel.

Diskuse o diskusních klubech

Nejen o tom, jaká je nálada ve zbývajících skupinách diskusních klubů, ale i to tom, proč v nich nedochází k vášnivým výstupům, uveřejňujeme v dalším příspěvku klubových moderátorů.

„Můžeme závidět našim kolegům moderátorům početně navštěvované třídy A a B. Tato početnost je samozřejmě větším rezervoárem nápadů a diskusních příspěvků. Třídy C a D pracují společně, ale jsme pře-

Dokončení na str. 3

Tradiční vrcholný konfrontační festival slovenského amatérského divadla se tohto roku bude konať v dňoch 15.–20. 10. 1984 v staroslávnom stredisku – v Martine.

Je už dost známe, že Scénická žatva je festival s výše šesťdesiatročnou tradíciou a že v prítomnosti je nesúťažnou prehládkou najpozoruhodnejších inscenačných výsledkov všetkých druhov, typov a žánrov ochotníckeho divadla. Zúčastní sa ho najlepšie súbory všetkých kategórií (vyspelé, pokročilé i z kat. základnej). Činoherné, bábkarské, detské i reprezentanti malých javiskových foriem. Tohto roku si počtu predstáv sa na tomto festivale vyslúžili: Divadelný súbor J. Chalupku z Brezna s ľudskou komédiou V. P. Tótha, súbor Hviezdoslav zo Spišskej Novej Vsi s inscenáciou Vampilovoh Staršieho syna (kat. A), víťaz súťaže kat. B súbor z Turian s inscenáciou Lorovej drámy Plánka a kolektív ukra-

I to sa môže stať

Sváko dostal Správu o chirurgii mesta N a spolu s Matkou Guráž sa zúčastnili Epochálneho výletu pána Broučka do XV. storočia. Cestou navštívili Dalskabáty, hriešnu dedinu a tu si povedali: Neklesať na duchu, lebo zhrešíme.

Z titulov 54. Jiráskovho Hronova poskladal M. Žarnovický.

jinských pracujúcich z Košíc s Čapkovou Matkou.

Scénická žatva 1984

Detské divadelné súbory bude reprezentovať Detské divadelné štúdio z Púchova s inscenáciou Pozvanie (na motívy Lindgrenovej Pipi, dlhej pančuchy). Bábkarov predstavia detský súbor z Čadce s inscenáciou rozprávky Zlatá rybka, detský kolektív z Topoľčian s adaptáciou Pavlovičovej knihy Baran Bě a súbor Napsugár z Komárna.

Maloformisti vysielajú do Martina dva súbory – víťaza celoslovenskej súťaže MFJ z Popradu, súbor Divadielko v podzemí z Kremnice s Faklovou klauniádou Smetisko a víťaza Akademického Prešova, Štu-

dentské divadlo FF UPJŠ z Prešova s inscenáciou Play Hviezdoslav.

Tradičným hostom prehliadky bývajú súbory z ČSR. Tohto roku to budú dve inscenácie z Olomouckého Žerotína – Jeno-vefa a Jak jsme zpracovali bačkůrky. Zo zahraničných súborov organizátori Scénickej žatvy očakávajú súbory zo ZSSR, Belgicka, Maďarska a NDR. Tohtoročná Scénická žatva má však aj širší medzinárodný dosah. V jej priebehu bude zasadať v Martine Stredoeurópska sekcia AITA/IATA, ktorej podpredsedomkou sa po zasadnutí v Luzerne stala vedúca divadelného odd. bratislavského Osvetového ústavu Alena Štefková.

Scénická žatva 1984 sľubuje svojim programom byť podujatím zaujímavým, inšpiratívnym. Radi na nej privítame všetkých zánjemcov. (o)

Dokončení ze str. 3

svědčení, že tato okolnost nikterak nesnižuje zajímavost debat o problémech letošního vrcholné přehlídky a že i naše „koncernová“ společnost je velice produktivní. Na rozdíl od třídy obou našich kolegů nedochází při našich diskusích k

Diskuse o diskusních klubech

vášnivým projevům, což je dáno zřejmě mírnou a klidnou povahou Romana Císaře i Antonína Bašty, kteří v tomto ohledu působí příznivě na své besedníky. Práce v menším kolektivu na druhé straně umožňuje rozšířit okruh pozornosti i dále mimo sledované inscenace a tak přicházejí na pořad i obecnější otázky, týkající se problematiky amatérského a dokonce i profesionálního divadelnictví.

Výrazným obohacením besed je přítomnost zástupců odborné poroty, kteří svou erudovaností zajišťují možnost důstojného shrnutí sledovaných problémů, aniž by jejich vystoupení znamenalo definitivní, jediný možný pohled na diskutované otázky a aniž by jejich přítomnost znamenala rezolutní stanovisko soudců bohorovně shlížejících se svého soudcovského piedestalu. Diskuse jsou vedeny tak, aby se všichni učili formulovat i vyslovovat své názory — i my, moderátoři — a také se vzájemně v tomto ohledu respektovali.“

O spolupráci SČDU a ZUČ

Mezi hosty letošního JH je i předseda komise SČDU pro spolupráci se ZUČ J. Šíma, jinak dramaturg mosteckého divadla. Zeptali jsme se ho na náplň práce této komise.

„Spolupráce profesionálních divadelníků s amatéry je už dnes samozřejmou skutečností. Stačí se jen trochu porozhlédnout a najdete zde spolu s herci a režiséry ochotnických souborů i herce, režiséry, dramaturgy a výtvarníky řady profesionálních divadel (Národním počínaje a třeba naším mosteckým Divadlem pracujících konče). Tato skutečnost potvrzuje mimo jiné i oprávněnost závěrů III. sjezdu SČDU, který spolupráci s oblastí ZUČ zařadil mezi trvalé a hlavní úkoly svých členů. Naše komise počátkem letošního roku zhodnotila za účasti všech členů i zástupců ÚV SČDU současný stav spolupráce profesionálů a amatérů a společně jsme se dohodli na nutnosti rozvíjení takových forem spolupráce, které vedou k systematickému rozšiřování především vlastní tvorivosti amatérských divadelníků a jejich tvůrčího úsilí. V současné době se zabýváme jedním ze

závažných problémů jak pomoci dramaturgii amatérských souborů, hrajících pro děti a mládež a amatérským loutkářským souborům.

Dohodli jsme se s Čs. televizí a Čs. rozhlasem o poskytnutí některých vybraných textů k přepracování pro potřeby těchto souborů. Na výběru titulů se společně s naší komisí podílejí i zástupci SČDO. Také chceme napomoci většímu využití zájmu studentů DAMU o práci s amatérskými soubory. Zatím třeba jenom v Praze a Středočeském kraji. Projednáváme i dohodu mezi SČDU a SČDO o dalších konkrétních formách spolupráce, které by mohly účinněji využít zájmu členů SČDU o práci v amatérském divadle a odpovídaly by i současným potřebám a úkolům celé oblasti ZUČ. Máme navázané také velmi úzké kontakty s ÚKVČ. Prostě plánů je celá spousta, snad se nám je všechny podaří realizovat.“

MÍSTO PRO ANKETU

DIVADLO A DIVÁK

„Umím si představit divadlo bez diváka — a nejen představit, já to i viděla na vlastní oči. Do té doby jsem se domnívala, že divák bez divadla být nemůže. Takže teď nevím, jak se to všechno vlastně má. A jsou pak ještě i tací, kteří mě matou tvrzením, že nehrají pro diváka a když je publikum „blbec“ a nerozumí jejich výlevům, pak ať na ně nechodí. Já teda vážně nevím.“

Michaela Grimová,
Praha

Vzťah medzi umelcom a divákem je v prípade divadelného umenia výrazne špecifický. Kým spisovateľ či maliar v procese tvorby komunikuje len s imaginárnou abstrakciou publika, ktorému svoje dielo adresuje, tvorcovia divadelnej inscenácie vytvárajú umelecké dielo v priamom kontakte s obecnstvom, ktoré sa v tej či onej miere spolupodieľa na výslednom efekte tvorivého procesu. Pritom to, že spolu komunikujú, ešte neznamená, že si vždy rozumejú.

Názor, že dobrý divák je divák reagujúci je správny len čiastočne. Úplne platí tam, kde divadelník je ekonomicky závislý na priazni obecnstva. Pravda, odvekou túžbou herca je zaujať diváka, no v našom socialistickom divadle sa táto zásada nesmie stať samostatnou, bez zreteľu na to, čím ho chceme zaujať. Naše publikum, žiaľ nie je také dokonalé, aby vždy správne reagovalo na podnety z javiska, aby pôsobivé nápady, duchaplné repliky, životné pravdy a umelecké majstrovstvo oceňovalo nadšeným potleskom a lacné efekty, triválnosť a banalitu, nadbiehanie lacnému vkusu odmeňovalo opačne — prejavmi nesúhlasu.

Vzťahy medzi divadlom a divákem sú zápasom o úspech ale aj o vyššiu kvalitu divadla i diváka. Naše divadlo (i ochotnícke) chce a musí sa podieľať na výchove diváka (popri škole, hromadných informačných prostriedkoch, osвете atď.) Vzťahy medzi javiskom a hľadiskom majú v ochotníckom divadle svoje zvláštnosti. Niektoré sú dané tým, že diváci poznajú hercov oveľa dôvernejšie nielen v ich prejavoch na javisku, ale aj mimo neho. Iné zasa vyplývajú z toho, že veľká časť ochotníkov adresuje svoju činnosť prostrediu, v ktorom prežívajú životné i estetické názory minulosti. Tu je potom žiadať pôda pre vznik konfliktu medzi tradičným a moderným názorom na ochotnícke divadlo. Jeho

NOVÉ TVÁŘE KOLEM NÁS

Stretnúť sa s Miroslavom Krobotom, režisérom Realistického divadla ZN v Prahe, znamená dozvedieť sa veľa zaujímavého o jeho vzťahu k divadlu, ochotníkom i k Jiráskovmu Hronovu, ktorý tohto roku tiež po prvýkrát navštívil. Položil som mu pár otázok, na ktoré ochotne odpovedal:

● Aké boli Vaše prvé dotyky s divadlom vôbec?

„Pochádzam z Moravy, kde by vždy živé divadelní tradície a proto už jako gymnazista, spolu s ostatními studenty, jsme hráli divadlo, které bylo jakousi studentsko-recesistickou relaxací nás mladých lidí, dychtivých poznávat všechno, co se jen dá ze světa umění, tedy i divadelního. Nejdřív jsem ani nepředpokládal, že se dám na profesionální dráhu divadelního režiséra, ale jednou to přišlo a začal jsem studovat na JAMU v Brně.“

● A tu nastali prvé kontakty aj s ochotníckymi ak sa nemýlim?

„Ano, prvně to byla velice plodná a úspěšná spolupráce s dětským divadelním souborem v Brně, který všichni milovníci dětského divadla znají pod názvem Pírko. Tato spolupráce mi dala hodně, zejména po praktické stránce, neboť jsem si mohl ověřit v praxi určité teoretické postupy a znalosti z JAMU, které jsem v té době dychtivě „nasával“. I dnes se občas setkám s některými členy souboru a zavzpomínám si, jaké to bylo tenkrát pěkné a zajímavé pro obě strany. Po absolvování JAMU jsem odešel

do místa svého prvního angažmá, do Chebu. V té době jsem občas dostal nabídku zavítat mezi ochotníky, obyčejně na krajskou divadelní přehlídku, kde jsem působil jako porotce nebo jako lektor a metodik. Na tuto spolupráci dodnes velmi rád vzpomínám.“

Miroslav Krobot

● A potom prišiel Hradec, Praha a teraz sme Vás stretli v Hronove.

„Moje působení v Hradci Králové bylo poznamenané množstvím práce natolik, že jsem ve funkci uměleckého šéfa souboru neměl příliš času přijít mezi ochotníky, poprdit jim, či od nich načerpat tvůrčí impulsy do své další práce. A vlastně až nyní, po přechodu do Prahy a po nabídce pořadatelů letošního JH jsem se ocitl opět mezi ochotníky a dostal možnost pracovat jako lektor v Klubu mladých divadelníků. Moje dosavadní představy o práci ochotníků dostávají na Hronově jiné rozměry a jsem nucený je jistým způsobem korigovat. Jsem příjemně překvapený aktivním přístupem amatérů k teoretic-

kým i praktickým otázkám divadla, kterého jsem v KMD každým den svědkem.“

● Aký význam prikladáte Klubu mladých divadelníkov vo Veľkom Drevčici?

„Veliký a jsem rád, že jsem tu dostal možnost pracovat. Mladí adepti divadla tu bez zábran mají možnost vyslovovat svůj názor na divadlo, konfrontovat si ho s názorem druhých a tato plodná výměna názorů už nyní přináší své ovoce. Už jsem se zmínil, jak jsem mile překvapený rozhledem a poučením účastníků KMD, (sám pracuji s deseti), a já jako profesionál tu mám možnost ověřit si jisté teoretické poznatky: kupříkladu v práci s hercem. Je ohromně sympatické, že lidé různých zaměstnání mají tak velikou lásku k divadlu a jsem přesvědčený, že si každý odnese z klubu do svého souboru leccos užitečného pro praktickou činnost v ochotnickém divadle. Myslím si to navzdory tomu, že týden intenzivní práce v KMD je málo na to, aby z naší dílny vyšli absolventi, kterým už není nic víc zapotřebí, ale když se trochu naučí pracovat s textem, konfrontovat a sjednocovat názory na jednotlivé představení, je to už cosi výsostně pozitivního.“

Ďakujem Vám za rozhovor.

mž

Dokončení na str. 4

Dokončení ze str. 3
důsledkem potom může být rozpor mezi přijatím určitého představení ze strany diváků a odborné divadelní veřejnosti. Předcházet tomuto konfliktu může určitý systém estetické výchovy, no vyhnout se mu celkom nejde. Pretože nedobrý vkus je nielen kategóriou spoločenskou ale aj individuálnou. Preto vždy musí popri sebe existovať divadlo moderné a tradičné, hľadajúce si svojich adresátov.

Chceme, aby to bolo divadlo dobré. To jedno i druhé. Potom prinesie osoh sebe i spoločnosti.

dr. Vladimír Blaho
Bratislava

A N K E T A

Bez povšimnutí divadelní veřejnosti ulynulo v červenci letošního roku 50 let od úmrtí Otakara Zicha, spisovatele, profesora UK, jehož dílo *Estetika dramatického umění*, [která naposledy vyšla v r. 1931], postihla jádro specifčnosti divadelního umění. To dílo stojí za pozornost, neboť souvisí s problémem: „divák chodí a bude chodit jen tehdy do divadla, bude-li mu herec přinášet vzrušení představením plnokrevného děje, v němž lidé jednají a ve svých střetnutích odhalují obraz doby, lidských problémů, skutků, ale i radosti. Jen bude-li divadlo svými specifickými prostředky vyvolávat pláč, smích i vzor, jenom tehdy bude přitahovat a stane se nezbytností života.“ V tom je imaginace a síla divadla. Znovu se o těchto pravdách přesvědčuji i na letošním JH.

Dr. Zdeněk Kokta,
Olomouc

Knižný darček ochotníkom

Je známou smutnou skutočnosťou, že sa u nás venuje veľmi málo pozornosti vydávaniu teatrologickej literatúry — z času na čas vyjde nejaká knižka o profesionálnom divadle, profil nejakého významného herca či režiséra, ale to je všetko málo.

O to viac potešila slovenských ochotníkov knižka autorov Ladislava Čavojského, CSc. a PhDr. Vladimíra Štefka, CSc. **Slovenské ochotnícke divadlo 1830-1980**, ktorú vydalo Vydavateľstvo Obzor v Bratislave v roku 1983 v edícii *Encyklopédia osvetového pracovníka*. Prácu ohraničujú dva historické roky. Rok 1830, v ktorom sa uskutočnil Belopotockého zakladateľský čin - premiéra Chalupkovho Kocúrka a rok 1980 — jeho stopäťdesiate výročie. Ladislav Čavojský spracoval autorský obdobia od roku 1830 po rok 1918 a Vladimír Štefko podchytil vývoj slovenského ochotníckeho divadla od roku 1918 po rok 1980.

Slovenské ochotnícke divadlo zohralo v dejinách slovenského národa, najmä však jeho kultúry, nezastupiteľnú úlohu. Nielen preto, že vytvorilo základ divadelnej kultúry, ale dlhé desaťročia bolo najprv jediným a neskôr hlavným šíriteľom divadla v národnom jazyku a stalo sa významným semeniskom i zásobárňou profesionálnych divadelných síl. Okrem toho však plnilo permanentne mimooestetické funkcie. Najmä od roku 1918 bolo dôležitou tribúnou národného i sociálneho boja. Vyvolalo k životu prvých slovenských dramatikov, sformovalo obecnstvo a stalo sa dôležitým šíriteľom kultúry i vzdelanosti najmä na slovenskom vidieku.

Pohnutú históriu slovenského ochotníckeho divadla obaja autori ako renomovaní znalci jeho dejín podali veľmi plasticky, tak, že čitateľ získa základné

vedomosti pre orientáciu v staršej i nedávnej minulosti ochotníckeho divadla na Slovensku a preto by táto veľmi potrebná kniha nemala chýbať v žiadnej knižnici priaznivca ochotníckeho divadla nielen na Slovensku. Kniha je doplnená množstvom fotografií a tak aj

obrazovo dostane čitateľ správnu predstavu o najvýznamnejších umeleckých činoch v slovenskom ochotníckom divadle, o súboroch, režiséroch, divadelných tituloch, ktoré boli inscenované a pod.

Kniha je určená všetkým záujemcom o dejiny slovenského ochotníckeho divadla, ale chce byť aj skromným aktom vďaky tým, čo v staršej minulosti, ale aj dnes dávajú tomuto ušľachtilemu záujmu svoje srdce, um a všetko úsilie.

mž

ZADÁNO PRO KMD JAK TO VIDÍ MLADÍ

Stejně jako celý program 54. Jiráskova Hronova se i Klub mladých divadelníků středou přehoupnul do druhé poloviny své činnosti. Pokud by se dopoledne objevil nezavázaný člověk, domníval by se, že v učebnách probíhají diskuse nad soutěžním představením. Ze všech stran byly totiž slyšet názory účastníků, ale ne k představením, nýbrž k probíraným ukázkám her. Jedním z hlavních úkolů kurzu je totiž podněcovat různý úhel pohledu na probírané téma.

Je pochopitelné, že každý lektor volí jinou metodu výuky. Například skupina Ivana Rajmонта dlouho rozebírala náročnou hru A. P. Čechova *Racek u stolu*. Zde se postupovalo cestou „od obecného ke konkrétnímu“ - analyzovala se hra, ujasňovaly se možnosti její realizace a teprve potom se přешlo k vlastnímu inscenování. Naopak práce frekventantů Karla Kříže se vyznačovala (a vyznačuje) opačným přístupem. Záhy se přешlo „na plac“ a na konkrétních situacích se for-

mulují a dokazují zákonitosti divadelní práce.

Bouřka, která se včera snesla nad Hronovem, zabránila, aby se diskuse nad shlednutým představením DS Mníchovo Hradiště *Dalskabáty*, hršná ves aneb Zapomenutý čert odbývala jako tradičně ve Velkém Dřevici. Z pochopitelných prozaických důvodů proto proběhla přímo v Hronově. A poprvé se diskutující rozdělili zhruba do dvou skupin, které měly protichůdné názory. Zatímco jedni tvrdili, že šlo o velmi hezkou inscenaci, kdy si soubor vybral zajímavý titul, režisér přesně (až na výjimky) vložil text a herci přesně (až na výjimky) tento text interpretovali, druzí naopak měli dojem, že hra byla pouze reprodukována bez invence režiséra i herců, že jsme byli svědky inscenace, která „nikomu nevdá, ale z divadelního pohledu není v žádném aspektu inspirativní“. Společně panoval názor, že scény v pekle zaostávaly za ostatními a výkon J. Flanderky (Trepifajksl) byl velmi dobrý.

ZÍTRĚJŠÍ PROGRAM JH

9.00	Diskusní kluby	ZŠ
9.00	Pohovor OK s DS CHZJD Bratislava	Klub JD
11.00		
13.00	Společný diskusní klub	Slávie
14.00	Schůze OŠ	Klub JD
16.30	Anebdivadlo Praha:	Žďárky
	... a jitra jsou zde tichá	
16.30	Koncert estrádního souboru Borovanka	sady A. J.
16.30	Malé divadlo Ústí n. L.: Matka Kuráž a její děti	JD
20.00	Koncert Komorního orchestru Sl. Vorlové	JD
20.00	Anebdivadlo Praha:	Žďárky
	... a jitra jsou zde tichá	
21.00	Taneční zábava	Slávie
21.15	Film: Romance za korunu	sady A. J.
21.30	Beseda se soubory zasedání odborné komise (po skončení představení)	Klub JD

